

Ο ηγέτης του ακροδεξιού κόμματος των Σουηδών Δημοκρατών στη διάρκεια ομιλίας του στη Στοκχόλμη. Τα ποσοστά τού έως τώρα περιθωριακού κόμματος δείχνουν να ενισχύονται

Ανοιχτός ο δρόμος για συμμαχίες

Πιθανή νίκη της Κεντροδεξιάς θα αποτελέσει πολιτικό σεισμό για τα δεδομένα της Σουηδίας. Ο πρωθυπουργός Φρέντρικ Ράινφελντ ήδη έγραψε ιστορία στις περασμένες εκλογές, καθώς η κυβέρνησή του έγινε η πρώτη κεντροδεξιά που επανεξελέγη στην ιστορία της χώρας. Τρίτη εκλογική νίκη σίγουρα θα διέλυε οποιαδήποτε πεποίθηση ότι η Σουηδία αποτελεί ακόμα προπύργιο της σοσιαλδημοκρατίας. Δεν αποκλείεται να υπάρξει και μια αναπάντεχη εξέλιξη. Ο ηγέτης των Σοσιαλδημοκρατών Στέφαν Λόφβεν έχει υπονοήσει ότι θα μπορούσε να συνεργαστεί με τα τρία μικρότερα κεντροδεξιά κόμματα που σήμερα συγκυβερνούν. Μια τέτοια κίνηση θα έθετε τέλος στον παραδοσιακό διαχωρισμό Δεξιάς - Αριστεράς - όχι όμως με μια μεγάλη συμμαχία όπως στην περίπτωση της Γερμανίας, αλλά κάτι που μοιάζει περισσότερο με τον τρόπο που φτιάχθηκε όπως όπως στη Φινλανδία μια κυβέρνηση με πολλά κόμματα ανεξαρτήτως πολιτικής ιδεολογίας. Όπως παρατηρούν οι πολιτικοί αναλυτές, αυτή τη στιγμή, όλα τα ενδεχόμενα είναι ανοιχτά - ίσως για πρώτη φορά στην ιστορία της Σουηδίας.

Το μετέωρο βήμα του σουηδικού μοντέλου

Οι δημοσκοπήσεις δίνουν 10% στο ακροδεξιό νεοναζιστικό κόμμα των Σουηδών Δημοκρατών

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΝΑΤΑΣΑ ΜΠΑΣΤΕΑ

Το χάος δεν είναι μια λέξη που συνδέει κάποιος με τη Σουηδία. Η σκανδιναβική χώρα των 10 εκατομμυρίων κατοίκων βρίσκεται στην κορυφή ή εκεί κοντά σε όλες τις διεθνείς έρευνες για την ευτυχία, την ποιότητα ζωής, την οικονομική ανταγωνιστικότητα. Κάποιοι λένε ότι απολαμβάνει μια ευημερούσα σταθερότητα που είναι σχεδόν βαρετή. Κι όμως η λέξη «χάος» ακούγεται όλο και πιο συχνά από το στόμα πολιτικών αναλυτών ενόψει των βουλευτικών εκλογών της ερχόμενης Κυριακής που μπορεί να αλλάξει τα πάντα. Αυτό οφείλεται στην ταυτόχρονη αποδυνάμωση του ισχυρού έως σήμερα Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος και στην άνοδο περιθωριακών κομμάτων - και κυρίως του ακροδεξιού κόμματος των Σουηδών Δημοκρατών. Ετσι το σουηδικό πολιτικό σύστημα δέχεται για πρώτη φορά τέτοια πίεση. «Πρόκειται για την πιο επικίνδυνη προεκλογική εκστρατεία την οποία έχω βιώσει» λέει ο Καρλ-Πέτερ Θόρβαλντσον, επικεφαλής της συνομοσπονδίας εργατικών συνδικάτων LO. «Είναι σαν να βρισκόμαστε σε μια μπανιέρα γεμάτη πετρέλαιο και να κοιτάμε τα σπύρτα».

Οι Σοσιαλδημοκράτες απειλούνται με νέο... ιστορικό χαμηλό στις εκλογές της Κυριακής

Η διεκδίκηση των κεντρικών ψηφοφόρων και οι προσπάθειες της Κεντροαριστεράς να βρει μια πειστική απάντηση στα οικονομικά προβλήματα της Ευρώπης παρατηρούνται σε όλη τη Γηραιά Ηπειρο, όμως στη Σουηδία είναι ιδιαίτερα έντονες. Οι Σουηδοί Σοσιαλδημοκράτες ήταν κάποτε ένα από τα ισχυρότερα κόμματα της Ευρώπης - κυβερνούσαν τα 65 από τα 78 χρόνια από το 1932 έως το 2010 - όμως αυτή

τη φορά μπορεί να αντιμετωπίσουν τα χαμηλότερα εκλογικά ποσοστά του τελευταίου αιώνα. Οι τελευταίες δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι το διψήφιο προβάδισμά τους έναντι της σημερινής κεντροδεξιάς κυβερνητικής συμμαχίας (στην οποία συμμετέχουν τέσσερα κόμματα) έχει μειωθεί στις 5 ή ακόμα και τις 3 μονάδες. Η καθοριστική εικόνα αυτής της

εκστρατείας μέχρι στιγμής ήταν εκείνη του Στέφαν Λόφβεν, πρώην συνδικαλιστή που ηγείται των Σοσιαλδημοκρατών, να δείχνει χαμένος καθώς προσπαθούσε να αποφασίσει εάν θα υψώσει μια πράσινη ή μια κόκκινη κάρτα όταν ρωτήθηκε σε δημόσια συζήτηση εάν η Σουηδία θα έπρεπε να κλείσει τους πυρηνικούς της αντιδραστήρες. Ο φόβος του μίπως αποξενώ-

σει ψηφοφόρους οδηγεί κάποιους να αναρωτιούνται τι πραγματικά πιστεύει.

Μαζί με την αναποφασιστικότητα της Κεντροαριστεράς, παρατηρείται η ενίσχυση ενός λαϊκιστικού, αντιμεταναστευτικού κόμματος, των Σουηδών Δημοκρατών, με ρίζες στο νεοναζιστικό κίνημα, που ζητά τη μείωση του αριθμού των μεταναστών που φθάνουν στη χώρα κατά 90%. Παρά τις προσπάθειές τους να φτιάξουν ένα διαφορετικό προφίλ, δημοσιοποιήθηκε πριν από λίγες ημέρες η φωτογραφία ενός στελέχους τους να φορά μπλούζα με τη σβάστικα. Η άνοδός τους στις δημοσκοπήσεις, που τους δίνουν έως και 10%, απειλεί όχι μόνο την εικόνα μιας φιλελεύθερης Σουηδίας αλλά και το γόπτρο μιας χώρας που καλωσορίζει περισσότερους μετανάστες από τις περισσότερες άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Απειλεί επίσης και το παραδοσιακά συναινετικό στυλ της σουηδικής πολιτικής. Τα γκάλοπ δείχνουν ότι ούτε ο κυβερνητικός συνασπισμός του πρωθυπουργού Φρέντρικ Ράινφελντ ούτε η συμμαχία των αριστερών κομμάτων με επικεφαλής τους Σοσιαλδημοκράτες θα εξασφαλίσουν την πλειοψηφία, δίνοντας έτσι σημαντικό ρόλο στο ακροδεξιό κόμμα. Συνολικά υπολογίζεται ότι εννέα κόμματα, μεταξύ των οποίων οι πρώην Κομμουνιστές και ένα φεμινιστικό κόμμα μπορεί να εισέλθουν στο νέο Κοινοβούλιο.

Πάντως ο πρωθυπουργός Ράινφελντ δήλωσε χτες έτοιμος να κάνει συμφωνία με την αντιπολίτευση εάν κανένας συνασπισμός δεν κερδίσει τις εκλογές της Κυριακής. Επειτα από οκτώ χρόνια στην εξουσία κατά τα οποία μείωσε τους φόρους και περιόρισε το κράτος πρόνοιας, αντιμετωπίζει αντιδράσεις των ψηφοφόρων για την ανεργία, τη διάβρωση του εκπαιδευτικού συστήματος και την ανάμειξη ιδιωτικών εταιρειών στο κρατικό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης.

Με το μεσαίο δάχτυλο προτεταμένο και γυρίζοντας την πλάτη ανέδρασαν σιωπηρά σουηδοί πολίτες στην κεντρική προεκλογική συγκέντρωση των ακροδεξιών